

Forside

Skriftlig eksamensopgave

Semester:	2. semester, Modul 3, Forår 2021
Studienummer:	20203689
Dato:	8/4-2020
Antal anslag:	16.794

* Besvarelsen af opgaven må max fylde 16.800 anslag inklusiv mellemrum (7 sider gange 2400 anslag pr. side). Forside og litteraturliste tæller ikke med i antal anslag. Der skal være sidetal på opgaven

Opgaven afleveres i Digital Eksamen senest den 9. april 2021 kl. 10.00.
(har du fået dispensation i forhold til afleveringsfristen er det den afleveringsfrist der gælder).

Besvarelsen af opgaven startes på side 2.

KONTEKST

Det sociale arbejde på beskæftigelsesområdet er præget af et menneskesyn, hvor den arbejdsløse borger er passiv, hvorfor arbejdet i jobcentret består af at gøre borgeren aktiv (Danneris & Monrad, s. 5). Dette kan ansføres tilbage til 1990'ernes aktive arbejdsmarkedspolitik, som fra 2000 har udviklet sig til en work first tilgang, som anskuer manglende beskæftigelse som det primære problem i modsætning til eventuelle sociale, fysiske og/eller psykiske problemer, således at borgeren kan komme hurtigst muligt i beskæftigelse. Denne problemforståelse præger beskæftigelsesindsatsen, hvor borgeren skal aktiveres og arbejde for sin ydelse (Danneris & Monrad, s. 5). Ledigheden skal løses *gennem* beskæftigelse, hvorfor beskæftigelsen er både mål og middel i et, og hvis borgeren ikke deltager i indsatserne kan det medføre økonomiske sanktioner. Hvad angår borgerinddragelse i beskæftigelsesindsatsen kan borgeren altså ikke modsige denne pligt om inddragelse (Danneris & Monrad, s. 6). Borgerinddragelsen er så at sige tosidet, for udover borgerens mulighed for medvirken i forløbet med fokus på livsmestring og trivsel, foregår der også en disciplinering af denne. Dette skal også ses som et resultat af den styring af beskæftigelsesindsatsen, som betyder, at aktiviteten ikke i sig selv behøver at have beskæftigelsespotentiale for borgeren, fordi man i jobcenteret forsøger at leve op til aktivitetsmål og proceskrav, som regulerer fx virksomhedspraktikkens varighed, indhentning af afklarende dokumentation og antal samtaler med borgeren (Danneris & Monrad, s. 7).

Disse vilkår i form af retlige rammer og benchmarking kan medføre en række dilemmaer, hvad angår borgerinddragelsen, som er vigtige at have for øje. For borgeren kan det netop føles meningsløst at skulle ud i praktikker, som af kommunen anses for fagligt nødvendige for at dokumentere arbejdsevnen. For at gøre indsatsen meningsfuld for borgeren er det derfor vigtigt at få indblik i borgerens mål og liv for på den måde at kunne klargøre netop det større formål med disse skridt for borgeren og synliggøre, hvordan indsatsen evt. også er meningsfuld for borgerens egne fremtidsønsker (Danneris & Monrad, s. 8). Ligeledes kan ventetid for samtaler og afgørelser virke frustrerende for en borger, som endelig føler, at de er det rette sted. Der sker altså et sammenstød mellem tidsopfattelserne hos praktiker og borger grundet den lineære tidsramme hos systemet for at opnå det endelige mål, og borgerens levede tid, som kan være alt andet en lineær. Denne ventetid kan resultere i, at borgeren oplever manglende kontrol og føler, at dets tid styres af andre, og at der ikke tages hensyn til dennes ønsker og planer. Her skal frontmedarbejderen gribe borgerens frustration, da ventetiden kan føre til manglende mod hos borgeren, hvorfor socialrådgiveren skal gøre ventetiden meningsfuld og tålelig samt forklare tidsforståelsen i systemet (Danneris & Monrad,

s. 14). Borgerinddragelsen udfordres også af den faglige viden bag indsatserne, som ikke nødvendigvis stemmer overens med borgerens egen problemforståelse (Danneris & Monrad, s. 9). Det kan have en god effekt for socialrådgiveren at træde ned fra sin ekspertrolle, men det kan samtidig risikere en fagligt ringe kvalitet i indsatsen. På den anden side forventer nogle borgere netop at møde denne ekspert, hvorfor det for dem kan være angstprovokerende og imod forventningerne selv at skulle tage stilling til sagen. Det kan især være problematisk, hvis borgeren ikke kan leve op til denne forventning om selv at være ekspert og dermed skuffer sig selv, eller det kan på den anden side føles ydmygende og demotiverende, hvis ens ønsker ikke er mulige at iværksætte, eller at socialrådgiveren har for travlt (Danneris & Monrad, s. 10).

Ser man på Bentes situation ud fra en samfundsvidenskabelig kontekst, kan der identificeres en række sociale problemer. Definitionen af et socialt problem er ifølge Bundesen: "en oplevet, uønsket social livssituation, som der er en udbredte opfattelse om, at politiske institutioner har et ansvar for at afhjælpe. Løsningsindsatsen kan udføres af de politiske institutioner eller i samarbejde med andre aktører" (Bundesen, Christensen & Rasmussen, 2016, s. 30). Et socialt problem for Bentes er forsørgelsesproblemet, da hendes økonomi er påvirket af hendes situation (Dall, 2016, s. 260). Bentes situation er den, at hun nu kun arbejder halv tid, og hendes helbred står til at blive forværret i fremtiden, som vil medføre et socialt problem i form af manglende aktivitet. Dette ræsonnerer med ledighed som hovedproblemet i den aktive arbejdsmarkedspolitik, hvilket også for hende selv er en uønsket situation. Set ud fra et mikro-niveau har hun altså både fysiske og psykiske barrierer, som hindrer hende i at tage arbejde på lige fod med andre, fordi hun – trods de 18 timers arbejde – er delvis sygemeldt, og ikke kan arbejde fuldtid som ønsket (Dall, 2016, s. 270-271). Det fysiske helbred medfører også risiko for identitetsproblemer og manglende anerkendelse fra samfundet (Dall, 2016, s. 259).

ANALYSE

Både den personlige og faglige forforståelse formes ud fra den kontekst, man er og har været en del af i bl.a. privatsfæren (Djurhuus, 2016, s. 285). Min forforståelse er præget af, at jeg har stor medfølelse for mennesker med handicap. Dog må denne medfølelse ikke påvirke mit og Bentes samarbejde i en grad, hvor jeg anskuer hende som et offer i stedet for et aktivt menneske med muligheder i livet. Dette er især afgørende for, at hun kan opnå mest mulig motivation og empowerment i vores forløb.

For at foretage en socialfaglig analyse af Bentes situation vil jeg systematisere oplysningerne fra casen om hende symptomer som følge af hendes hjerneblødning ved hjælp af den bio-psyko-sociale ICF-model. Den tager udgangspunkt i kroppens helbredstilstand og dennes påvirkning af funktionsevnen i forhold til den kontekst, personen befinder sig i. Der er altså taget højde for, at modellen afgrænser virkeligheden (Møller, 2014, s. 236-237). Bentes helbred er præget af den hjerneblødning, hun fik diagnosticeret for et halvt år siden, som har resulteret i en hjerneskade. Hjerneskaden påvirker hendes krops funktioner og anatomi mentalt ved, at hun ikke kan holde overblik og rækkefølge af arbejdsopgaver, oplever angstanfald med hjertebanken samt har sensoriske og motoriske forstyrrelser i ansigtet og en mindre lammelse i højre ben. Lammelsen påvirker Bentes aktivitet og deltagelse og gør, at hun ikke kan bevæge sig som før, og derudover oplever hun svimmelhed og træthed, som ligeledes påvirker hendes aktivitet. Hvad angår Bentes netværk, har hun sin virksomhed, som hun er meget glad for. Derudover har hun et godt forhold til sin familie, men hendes funktionsnedsættelse har gjort, at hun har problemer med længerevarende social interaktion. I forhold til de personlige faktorer vil Bente ikke tale om lammelsen i hendes ben, og hun er ked af at være kun delvist raskmeldt.

Bentes handicap påvirker hendes arbejdsevne, og hun kan ikke arbejde i det omfang, hun plejede, hvilket er hårdt for hende, da arbejdet er hendes drømmejob. For at forstå hendes følelser omkring situationen, kan man bruge Incitamentmodellen og undersøge, hvilke motivationsmekanismer, som driver Bente (Oxvig-Østergaard, 1997, s. 36). Han beskriver de motiverende faktorer som: "de indre eller ydre faktorer, der igangsætter eller påvirker de motiverende processer i det motiverende system, som derefter igangsætter og driver vore handlinger" (Oxvig-Østergaard, 1997, s. 36) Disse består af de indre og ydre motivationsfaktorer også kaldet incitamenter. Et væsentligt incitament i Bentes situation er hendes sekundære incitamenter, som hun har erhvervet gennem sit arbejde. Dette incitament er et positivt sekundært incitament, fordi arbejdet som arkitekt giver hende en komfort, hvilket også kan forklare, hvorfor det påvirker hende, når hun ikke kan arbejde, som hun plejede, samt hvorfor hun netop søger at fastholde et job inden for dette specifikke fag, som giver hende selvtillid og anerkendelse i form af positive sekundære incitamenter (Oxvig-Østergaard, 1997, 36-38). Modsat kan tanken om at skulle skifte fag netop af den årsag være et for hende negativt primært incitament, hvilket kan forklare, hvorfor hun ikke vil tale om sine funktionsnedsættelse i benet, fordi det er et negativt sekundært incitament, da det kan være ydmygende og frustrerende at erkende, at arbejdsevnen vil besværliggøre muligheden for at fortsætte som selvstændig (Oxvig-

Østergaard, 1997, s. 38-39). Dette ønske om at fastholde sit job kan også forklare, hvorfor hun er endt i situationer, hvor hun har presset sig selv mere, end hvad hendes mentale og fysiske tilstand kan klare, og ligeledes hvorfor hun italesætter et ønske om arkitektuddannelsen, hvis hendes nuværende arbejde ikke længere er muligt. Dette perspektiv har et behavioristisk menneskesyn, hvor Bentes adfærd anses som lært gennem samspillet med omgivelserne, hvor hun opnår trivsel og anerkendelse gennem sit arbejde (Hutchinson & Oltedal, 2019, s. 144-145). Man kan på den anden side anlægge et fokus på humanistisk psykologi ved at bruge Maslows behovshierarki til at forklare Bentes situation. Maslow mener, at alle har et selvaktualiseringsbehov. Her tyder det på, at Bente søger at udvikle sit fulde potentiale gennem sit arbejde, hendes arbejdsmæssige drøm, for på den måde at tilfredsstille dette behov (Nielsen, 2018, s. 103). Altså er perspektivet i den humanistiske psykologi, at man har en kerne, nogle indre talenter, som man skal aktualisere ved at blive fri ved den, man er – et behov, der for Bente udfordres i høj grad (Paludan-Müller, 2016, s. 489).

Bente vil gerne være underviser og for at få viden om arbejdsmiljøet om undervisning i forhold til arkitektarbejde kan man bruge hjemmesiden NFA.dk (Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø), hvor jeg bl.a. har undersøgt træthed og søvnproblemer i arbejdet som arkitekt, som scorer 2,9% ud af 3% og altså ligger ret højt. Hvis man kigger på træthed og søvnproblemer hos undervisere, ligger den her endnu højere, nemlig på 3,1%. Kigger man på erhverv, hvor man går 3/4 af tiden, ligger begge lavt, men der er alligevel forskel, da arkitekter har en score på 4,1 i modsætning til undervisere med en score på 9,5 (NFA.dk). Altså er der ikke den største forskel, hvad angår de nævnte faktorer.

VURDERING

For at tage stilling til hvilke indsatser, der kan foranstalles til Bente, skal det først afklares, hvilken målgruppe, hun tilhører. På baggrund af de nye oplysninger om de afklarende foranstaltninger er Bente som tidligere nævnt delvist raskmeldt og har et handicap. Derfor er hun omfattet af Handicapkompensationslovens (HKL) § 2, da hun på grund af sit handicap har vanskeligt ved at få og bevare beskæftigelse uden kompensation efter denne lov. En indsats, Bente er berettiget til, er personlig assistance jf. HKL § 4, stk. 1, eftersom hun på grund af sin varige og betydeligt både fysisk og psykiske funktionsnedsættelse kan have behov for personlig bistand. Hvad angår andre

muligheder for indsatser, er det dog sådan, at Bente aktuelt stadig modtager sygedagpenge, fordi hun fik forlænget sine sygedagpenge efter Sygedagpengelovens (SDL) § 27, stk. 2. Altså er hun indtil videre omfattet af Beskæftigelsesindsatslovens (LAB) § 6, nr. 6, hvorfor hun f.eks. også er berettiget til mentorstøtte jf. LAB § 167, stk. 1, som evt. kan fremme, at hun kan fastholde sit job. Hun kan ligeledes for at fremme, at hun kan drive sin selvstændige virksomhed, få tilskud til hjælpemidler, hvis hjælpemidlet er af afgørende betydning for beskæftigelsen i egen virksomhed eller kompenserer for hendes begrænsning i arbejdsevnen, jf. LAB § 178, stk. 1.

Afgørelse

Vi har truffet afgørelse i din sag

Kære Bente

Vi har truffet afgørelse i din sag om indsatser på baggrund af notatet fra fastholdelseskonsulenten fra jeres møde d. 23. februar 2021. Der er truffet afgørelse på baggrund af Retssikkerhedslovens § 5 om at behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning.

Du er på baggrund af de indhentede helbredsoplysninger og den lægefaglige vurdering er omfattet af Handicapkompensationslovens § 2. Du er også berettiget til personlig assistance efter Handicapkompensationslovens § 4, stk. 1 grundet din varige, fysiske og psykiske funktionsnedsættelse .

Derudover har vi truffet afgørelse om, at du er berettiget til mentorstøtte jf. § 167, stk. i Beskæftigelsesindsatsloven, da du indtil sygedagpengenes ophør er omfattet af Beskæftigelsesindsatslovens § 6, nr. 6. Derfor er du også berettiget til at få tilskud til hjælpemidler jf. Beskæftigelsesindsatslovens § 178, stk. 1.

Hvad angår dit spørgsmål fra vores sidste samtale d. 15. marts 2021, kan jeg ikke på nuværende tidspunkt træffe afgørelse om dit spørgsmål om at lukke din virksomhed og hjælpe med evt. påbegyndelse af en eventuel arkitektuddannelse, da jeg vurderer, at det kræver en samtale, hvor vi drøfter din sag nærmere med henblik på, hvilke skridt der skal tages i din sag. Ligeledes kan jeg først tage stilling til din sag om ophør af sygedagpenge, når de 69 uger er gået og ud fra en vurdering, om der er andre tiltag at iværksætte på det gældende tidspunkt set i lyset af de nye oplysninger, her

bl.a. om eventuel iværksættelse af uddannelsesrettede tiltag. Jeg har dog undersøgt sagen og de forskellige muligheder for uddannelse, og du er velkommen til at kontakte mig, så vi kan aftale et møde, hvor vi kan drøfte de forskellige ting.

Med venlig hilsen

Hvis du vil klage

Du kan klage til Ankestyrelsen over afgørelsen jf. Aktivlovens § 98, stk. 1 samt Retssikkerhedslovens § 67, stk. 1 inden for fire uger, efter du har modtaget denne afgørelse.

HANDLING

I samtalen med Bente er der som anført ovenfor en del at tale om, hvorfor jeg vil sørge for at strukturere den i en begyndelse, midterdel og afslutning for at skabe mest muligt overblik for Bente, så hun på den måde vil opleve en samtale med struktur og gode betingelser og derfor få en følelse af tryghed samt af, at der er taget højde for hendes mentale helbredstilstand. Dette kan give Bente motivation i forhold til drøftelsen om, hvad næste skridt skal være i forhold til hendes ønske om at blive underviser (Eide & Eide, 2012, s. 225-226). Motivation skabes nemlig i møder mellem mennesket, hvorfor jeg skal være særligt opmærksom på min mulighed for at skabe et rum, hvori Bente kan opleve motivation omkring hendes situation (Kongsgaard, 2018, s. 43). Bente har fået afklaret sin funktionsnedsættelse, hvilket påvirker hende motivation negativt. For at styrke hendes motivation vil jeg bruge en løsningsorienteret tilgang i samtalen. Det betyder, at jeg i samtalen vil undersøge Bentes fremtid og de eksisterende ressourcer i form af hendes aktuelle delvise raskmelding. Her vil jeg være opmærksom på ikke at komme med mange råd, men i stedet lade Bente være ekspert, især hvad angår hendes ønsker i forhold til uddannelse. På denne måde kan Bente se sin situation ud fra et løsningsorienteret perspektiv, hvor hun vil føle sig hørt og inddraget i modsætning til en samtale med et fokus på begrænsninger og kun praktikerens problemforståelse (Kongsgaard, 2018, s. 98-99). Her vil jeg stille mestringsspørgsmål som "hvordan klarer du hverdagen trods smerterne" for på den måde at betone det positive (Kongsgaard, 2018, s. 106). Dertil vil jeg stille meningskabende spørgsmål som "hvad er vigtigst for dig i denne samtale", så Bente kan opleve forløbet som så meningsfuldt som muligt hendes situation taget i betragtning

(Kongsgaard, 2018, s. 110). For at understøtte hendes følelse af inddragelse er aktiv lytning vigtig, hvorfor jeg vil være opmærksom på min nonverbale adfærd. Dertil vil jeg stille uddybende spørgsmål, parafrasere, spejle hendes følelser og gøre det tydeligt, at jeg forstår hende og sammenfatte følelser og indhold og derved tydeliggøre det, hun taler om, så hun føler sig hørt (Eide & Eide, 2012, s. 32). I Bentes sag har der været flere faggrupper indblandet, hvilket har givet en fællesfaglig forståelse af hendes helbred og arbejdsevne. Dog kan der opstå professionsetiske dilemmaer i arbejdet med andre faggrupper, hvis man som socialrådgiver ikke føler sig hørt, hvilket kan medføre, at man føler, at man ikke kan bidrage med sin fagligt kvalificerede viden (Nørrelykke, 2016, s. 177-178). På den anden side skal man som socialrådgiver af selvsamme årsag være opmærksom på sin egen teoretiske samt især tavse viden og være bevidst på dennes påvirkning af arbejdet med andre faggrupper og borgeren på beskæftigelsesområdet, da man, som Bentes case viser, kan opnå en bred helhedsforståelse af borgerens problem gennem tværfagligt arbejde (Nørrelykke, 2016, s. 182).

LITTERATURLISTE

- Bundesen, P. (2016). Hvad er sociale problemer? I. P. Bundesen, A. B. Christensen, T. Rasmussen (Red.). *Sociale problemer* (s. 23-44). Lithuania. Hans Reitzels Forlag.
- Danneris, S.L. & Monrad, M. (under udgivelse). "Borgerinddragelse som fænomen". I. Caswell, D. & Larsen, F. (red.) *Borgerinddragelse i Beskæftigelsesindsatsen*. DJØF-forlaget.
- Dall, T. (2016). Langtidsledighed. I. P. Bundesen, A. B. Christensen, T. Rasmussen (Red.). *Sociale problemer* (s. 257-276). Lithuania. Hans Reitzels Forlag.
- Det Nationale Forskningscenter For Arbejds miljø. D. 8/4-2021.
<https://at.dk/arbejds miljø-i-tal/arbejds miljø-og-helbred-2012-2018/>
- Eide, T. & Eide, H. (2012). *Kommunikation i praksis: relationer, samspil og etik i socialfagligt arbejde*. Århus: Forlaget Klim.
- Hutchinson, G. S. & Oltedal, S. (2019). *Teoretiske perspektiver I social arbejde*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Kongsgaard, L. T. (2018). *Multiteoretisk praksis i socialt arbejde*. 2. udgave. Latgales Druka. Samfundslitteratur.
- Møller, M. L. (2014). ICF – Et redskab i rehabiliteringsprocessen? I. L. Jensen, L. Petersen & G. Stokholm (Red.). *Rehabilitering – teori og praksis* (s.235-249). København. Forfatterne og Munksgaard.
- Nielsen, T. (2018). *Elementær psykologi*. Indien. Forfatteren og Frydenlund.
- Nørrelykke, H. (2016). Tværprofessionelt samarbejde. I. R. Posborg, H. Nørrelykke & H. Antczak (Red.). *Socialrådgivning og socialt arbejde* (s. 167-193). 3. udgave. Bosnia & Herzegovina: Hans Reitzels Forlag.
- Oxvig-Østergaard, P. (1997). *Motivation – vejen til større resultater*. Danmark. Børsens Forlag A/S.
- Paludan-Müller, L. (2016). Arbejdets betydning og identitet. I. M. Goli & L. Hansen (Red.). *Beskæftigelsespolitik og socialt arbejde – i teori og praksis* (s. 464-500). 2. udgave. Bosnia & Herzegovina. Hans Reitzels Forlag.

